

Ljeta Nr.A43016913

SKA – 544/2015

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2015.gada 18.septembrī

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta tiesnešu kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese R.Vīduša

tiesnese V.Krūmiņa

tiesnesis J.Neimanis

rīcības sēdē izskatīja SIA „East-West Transit” kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 1.decembra spriedumu administratīvajā lietā, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „East-West Transit” pieteikumu par Konkurences padomes 2013.gada 25.jūlija lēmuma Nr.E02-37 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja SIA „East-West Transit” 2012.gada 12.novembrī noslēdza nomas līgumu ar SIA „Baltijas Degviela” un SIA „Baltijas Nafta” par degvielas uzpildes staciju un naftas produktu bāzes nomu. Konkurences padome ar 2015.gada 25.jūlija lēmumu Nr.E02-37 piemēroja pieteicējai naudas sodu par to, ka pieteicēja savlaicīgi neiesniedza apvienošanās ziņojumu, tādējādi pārkāpjot Konkurences likuma 15.panta otro daļu.

[2] Administratīvā apgabaltiesa ar 2014.gada 1.decembra spriedumu noraidīja pieteicējas pieteikumu par Konkurences padomes lēmuma atcelšanu. Spriedumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

Pieteicēja ieguvusi tiesības izmantot daļu citu tirgus dalībnieku aktīvu. Tādējādi notikusi apvienošanās Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punkta izpratnē.

Atbilstoši Konkurences likuma 15.panta otrajai daļai tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei pilnu ziņojumu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 25 miljoniem latu;
- 2) apvienošanās dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.

Saskaņā ar minētā panta 2.¹daļu ziņojumu neiesniedz, ja vienam no diviem apvienošanās dalībniekiem apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā nepārsniedz 1,5 miljonus latu.

Pieteicējas neto apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā bija 55 189 385 lati, kas acīmredzami pārsniedz Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktā noteikto robežu.

Tā kā pieteicējai bija zināms, ka tās apgrozījums pārsniedz 25 miljonus latu, tai bija jāpārliecinās, vai iestājas priekšnosacījums, kad ziņojumu var neiesniegt. Vispārīgi ir iespējama situācija, kad nav iespējams iegūt pilnīgu informāciju par iegūto aktīvu neto apgrozījumu, taču tas nevar kalpot par pamatu, lai apietu ziņojuma iesniegšanas pienākumu. Pieteicēja nebija iesniegusi Konkurences padomei pierādījumus tam, ka nav iespējams iegūt nepieciešamo informāciju. Atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk – noteikumi Nr.800) 32.4.apakšpunktam ziņojumam pievieno iesniegtās informācijas patiesuma apliecinājumu. Patiesuma apliecinājumā var arī iekļaut ziņas par to, kādā veidā pieteicēja ir ieguvusi informāciju par neto apgrozījumu, kā arī to, ka pieteicējai nav zināms, vai iegūtā informācija ir patiesa (norādot apstākļus, kuru dēļ pieteicējai nerodas iespēja informāciju pārbaudīt).

Konkurences padome pamatoti secināja, ka pieteicējai bija jāiesniedz ziņojums, jo nomāto degvielas uzpildes staciju 2011.gada neto apgrozījums Latvijas teritorijā bija 9 478 140 lati, tādējādi nav konstatējams Konkurences likuma 15.panta 2.¹daļā noteiktais izņēmums. Nav ticami pieteicējas paskaidrojumi, ka pirms apvienošanās pieteicējai šie apstākļi nebija zināmi. Pirms apvienošanās īstenošanas komersanti parasti izvērtē darījuma komerciālo izdevīgumu, tostarp arī novērtē pārņemamo aktīvu apgrozījumu. Pēc Konkurences padomes pieprasījuma pieteicēja ir ieguvusi nepieciešamo informāciju no SIA „Baltijas Degviela”. Pieteicēja nav iesniegusi apgabaltiesai pierādījumus, kas apstiprinātu, ka nepieciešamo informāciju no SIA „Baltijas Degviela” nebija iespējams iegūt pirms apvienošanās īstenošanas.

Ziņojums bija jāiesniedz līdz 2012.gada 27.novembrim, kad parakstīts degvielas uzpildes staciju pieņemšanas-nodošanas akts, taču pieteicēja to iesniegusi 2012.gada

28.decembrī (nokavējot 31 dienu), bet normatīvo aktu prasībām atbilstošu ziņojumu – tikai 2013.gada 22.janvārī (nokavējot 56 dienas). Par līdzīgu pārkāpumu pieteicēja sodīta jau iepriekš, taču tas neatturēja pieteicēju no jauna pārkāpuma izdarīšanas. Nosakot soda apmēru, Konkurences padome nēmusi vērā lietā būtiskus apstāklus (ziņojuma termiņa nokavējumu, apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu 2011.gadā, kā arī to, ka pieteicēja līdzīgu pārkāpumu izdarījusi jau iepriekš). Pieteicējai piemērotais sods (8075 lati) nepārsniedz tiesību normās noteikto un ir samērīgs ar izdarīto pārkāpumu.

[3] Pieteicēja par apgabaltiesas spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību, norādot tajā turpmāk minētos apsvērumus.

[3.1] Tiesa nepamatoti secināja, ka pieteicēja nav iesniegusi ziņojumu.

[3.2] Tiesa nepareizi piemēroja noteikumu Nr.800 32.4.apakšpunktu. Minēto normu nevar interpretēt tādējādi, ka tā pieļauj arī pieņēmumu ietveršanu ziņojumā, jo īpaši attiecībā uz neto apgrozījumu, kura aprēķina metodika precīzi noteikta tiesību normās.

[3.3] Lietā ir pierādījumi, kuri norāda, ka pieteicējai nebija iespējas iegūt informāciju par aktīvu neto apgrozījumu – Konkurences padome 2013.gada 10.janvāra vēstule Valsts ieņēmumu dienestam par informācijas pieprasīšanu un dienesta atbilde, kā arī informācijas pieprasījums MSIA „Ziemeļu nafta” maksātnespējas administratoram un viņa atbilde.

[3.4] Tiesa atsaukusies tikai uz Konkurences padomes 2008.gada 5.marta lēmumu, norādot, ka tas pamato naudas soda noteikšanu, bet nav sniegusi nekādu novērtējumu apstāklim, ka pieteicēja ar Konkurences padomi ir sadarbojusies un savlaicīgi iesniegusi pieprasīto informāciju, kā arī to, ka padome atļāva apvienošanās ziņojumā norādīto darījumu, tādējādi ziņojuma savlaicīgai neiesniegšanai nav ietekmes uz konkurenci.

[4] Konkurences padome paskaidrojumos kasācijas sūdzību neatzīst un norāda, ka ne vienmēr ir pieejama visa nepieciešamā informācija par konkurences situāciju, taču apvienošanās kontrole būtu būtiski apgrūtināta, ja padomei nebūtu tiesību pieprasīt tirgus dalībnieka aplēses par situāciju tirgū un uz šādas informācijas pamata balstīt savu vērtējumu. Pieteicēja nav mēģinājusi iegūt apgrozījuma datus pirms aktīvu nodošanas-pieņemšanas aktu parakstišanas vai arī ir tos ignorējusi, iesniedzot ziņojumu tikai 2012.gada 28.decembrī.

Motīvu daļa

[5] Tiesnešu kolēģijai, izvērtējot apgabaltiesas spriedumu kopsakarā ar kasācijas sūdzības argumentiem, nerodas šaubas par sprieduma tiesiskumu.

[6] Daļa kasācijas sūdzības argumentu veltīti jautājumam par to, cik precīzai jābūt ziņojumā par apvienošanos sniedzamajai informācijai un vai neprecīza informācija var būt par pamatu ziņojuma neiesniegšanai, kā arī par pieteicējas iespējām iegūt precīzu informāciju par nomāto aktīvu apgrozījumu. Turpmāk norādīto apsvērumu dēļ šim jautājumam lietā nav nozīmes.

Konkurences padome neto apgrozījuma aprēķinā atbilstoši noteikumu Nr.800 12.punktam ņemusi vērā aktīvu ieguvēja neto apgrozījumu un neto apgrozījumu, kas iegūts no pievienoto aktīvu izmantošanas saimnieciskajā darbībā iepriekšējā finanšu gadā. Apgabaltiesa šādam aprēķinam piekritusi, norādot, ka apgrozījums no aktīvu izmantošanas saimnieciskajā darbībā jāaprēķina arī tad, ja šie aktīvi iepriekšējā finanšu gadā kādu laika posmu netika izmantoti saimnieciskajā darbībā, kā arī tad, ja tos savā saimnieciskajā darbībā izmantojis cits komersants.

No pieteicējas 2012.gada 28.decembra ziņojuma izriet, ka, pieteicējas ieskatā, ir konstatējams Konkurences likuma 15.panta 2.¹daļā paredzētais izņēmuma gadījums, kad ziņojums nav jāiesniedz. Proti, tirgus dalībniekiem, kuriem piederēja nomātās degvielas uzpildes stacijas (SIA „Baltijas Degviela” un SIA „Baltijas Nafta”), iepriekšējā finanšu gadā apgrozījums Latvijā vispār neveidojās. Tātad pieteicējas viedoklis, ka tai nav jāiesniedz ziņojums, jau sākotnēji izrietēja no kļūdaina pieņēmuma, ka kopējais neto apgrozījums nosakāms, ņemot vērā aktīvu īpašnieku apgrozījumu, nevis pašu aktīvu izmantošanas radīto apgrozījumu.

No pašas pieteicējas sniegtā pamatojuma ir acīmredzams, ka pieteicēja neapsvēra nepieciešamību iesniegt Konkurences padomē ziņas par degvielas uzpildes staciju radīto apgrozījumu. Līdz ar to jautājumam par to, cik precīzām būtu jābūt šīm ziņām, lai uz tām varētu balstīt ziņojumu, šajā gadījumā ir vienīgi hipotētiska nozīme.

Lai arī apgabaltiesa minētajā jautājumā ir iedziļinājusies un paskaidrojumos to risina arī Konkurences padome, tam šajā lietā nav izšķirošas nozīmes. Līdz ar to arī kasācijas sūdzības argumenti par šiem apstākļiem nevar būt par pamatu kasācijas tiesvedības ierosināšanai.

[7] Pieteicēja iebilst pret tiesas secinājumu, ka ziņojums nav iesniegts, taču šādu secinājumu nav izdarījusi ne iestāde, ne tiesa. Lietā konstatēts, ka pieteicēja ziņojumu iesniegusi ar novēlošanos. Šis apstāklis arī ņemts vērā, nosakot soda apmēru.

[8] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa nav sniegusi nekādu novērtējumu apstāklim, ka pieteicēja ar Konkurences padomi ir sadarbojusies un savlaicīgi iesniegusi pieprasīto informāciju, kā arī to, ka padome atļāva apvienošanās ziņojumā norādīto darījumu un tādējādi ziņojuma savlaicīgai neiesniegšanai nav ietekmes uz konkurenci.

Minētie apstākļi ir ņemti vērā Konkurences padomes lēmumā. Tiesa ir pārbaudījusi šā lēmuma pamatojumu un atzinusi to par tiesisku. Tiesai, pārbaudot iestādes lēmumu par soda noteikšanu, nav pašai jānosaka piemērojamā soda apmērs, bet jāizvērtē, vai iestādes piemērotais soda apmērs ir pienācīgi pamatots, ņemot vērā visus nozīmīgos apstākļus.

[9] Ievērojot minēto un to, ka lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā, kasācijas tiesvedību atsakāms ierosināt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 338.¹panta otrās daļas 2.punktu.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 129.¹panta otrās daļas 4.punktu un 338.¹panta otrās daļas 2.punktu, tiesnešu kolēģija

n o l ē m a

Atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar SIA „East-West Transit” kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 1.decembra spriedumu.

Atmaksāt SIA „East-West Transit” pusi no drošības naudas – 35,57 euro.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese

(paraksts)

R.Vīduša

Tiesnese

(paraksts)

V.Krūmiņa

Tiesnesis

(paraksts)

J.Neimanis

NORAKSTS PAREIZS

Augstākās tiesas

Administratīvo lietu departamenta

R.Vīduša

Riga 2015.gada 18.septembrī